

SAMENVATTING

In dit advies geeft de Raad voor Gezondheidsonderzoek (RGO) zijn visie op de richting van het Health Technology Assessment onderzoek (HTA) en de daarvoor benodigde onderzoeksinfrastructuur in ons land. In het bijzonder wordt ingegaan op de vraag op welke wijze de relatie tussen onderzoek en beleid kan worden bevorderd, en hoe de samenwerking tussen de verschillende organisaties kan worden verbeterd.

Naar de mening van de Raad dient bij de programmering van het onderzoek (c.q. de beoordeling van de relevantie van de aanvragen, de beoordeling van de wetenschappelijke kwaliteit en de begeleiding van het onderzoek) te worden uitgegaan van het type beslissingen dat het onderzoek beoogt te ondersteunen en van degenen die bij de besluiten belang hebben. Het bijeenbrengen van onderzoekers en belanghebbenden rond min of meer bijeen horende vraagstellingen draagt in de ogen van de Raad in belangrijke mate bij aan de relevantie van het onderzoek en het gebruik van de resultaten in de praktijk. Op grond hiervan stelt de Raad voor onderscheid te maken tussen doelmatigheidsvraagstukken met betrekking tot het professioneel handelen, vraagstukken met betrekking tot de organisatie van de zorg, en vraagstukken die samenhangen met opname van voorzieningen in het verzekerde pakket. Deze drie type vraagstellingen zouden vorm moeten krijgen in drie (sub)programma's van onderzoek, onder de voorwaarde dat de maatschappelijke relevantie, de wetenschappelijke kwaliteit alsmede de beleidsaanbevelingen (hetzij in de vorm van richtlijnen, hetzij als pakketbeslissingen) helder en transparant worden verantwoord. Vanwege de ervaring met het bijeenbrengen van wetenschappelijke expertise en de onafhankelijke positie van ZonMw ziet de Raad op het punt van de wetenschappelijke beoordeling bij die programma's voor ZonMw een belangrijke taak weggelegd. De drie subprogramma's zouden er in grote lijnen als volgt uit kunnen zien.

Het programma "Professioneel handelen" richt zich op beantwoording van vragen over de kwaliteit en doelmatigheid van (para)medisch en verpleegkundige zorg en/of de organisatie ervan en heeft tot doel richtlijnen voor het medisch/verpleegkundig handelen op te stellen. De onderwerpen voor onderzoek worden verkregen door signalen van zorgverleners, richtlijnontwikkelaars als CBO, NHG en iMTA, signalen over best practices, aangevuld met signalen van CVZ en GR. De RGO geeft - op hoofdlijnen - de prioriteiten van het programma aan. De programmering is in handen van ZonMw die er ook voor zorgt dat de

onderzoeksresultaten gebruikt gaan worden voor de ontwikkeling van richtlijnen. ZonMw onderhoudt hiervoor contacten met de betrokken organisaties. Het programma "Organisatie van de zorg" richt zich op vraagstukken met betrekking tot de doelmatigheid van zorgorganisaties, met als doel het zorgaanbod doelmatiger in te richten. Onderwerpen worden verkregen door signalen van patiënten, instellingen in de gezondheidszorg, vertegenwoordigers van ziekenhuisverenigingen als VAZ en NVZ, en door CVZ. De programmering van het onderzoek is in handen van ZonMw die hiervoor een commissie samenstelt met speciale aandacht voor tijdige implementatie van onderzoeksbevindingen.

Een derde (sub)programma richt zich op het onderzoek ter ondersteuning van beslissingen over inhoud, samenstelling en voorwaarden van het verzekerde pakket. In dit programma komen vragen aan de orde over de beslissingscriteria voor opname van bepaalde voorzieningen in het pakket, alsmede vragen over de doelmatigheid van voorzieningen, over maatregelen gericht op over- en onderconsumptie, of over te ontwikkelen DBC's. De programmering van het onderzoek is in handen van ZonMw. Gezien het uitgangspunt van het rapport pleit veel voor een duidelijke inbreng van CvZ in dit programma. Een apart fonds van CVZ voor ad hoc-vragen, bijvoorbeeld DBC's, zou zinvol zijn.

Ten aanzien van HTA op het terrein van de geneesmiddelen is de Raad van mening dat er niet langer argumenten zijn om geneesmiddelen niet in de programmering van het HTA-onderzoek op te nemen. Over de prioriteiten op dit terrein van onderzoek zal de Raad zich in zijn advies over Kennisinstructuur Farmaceutische Zorg, dat zal verschijnen begin 2005, nader uitspreken.